

також у Бережанському та південних Заліщицькому та Борщівському частка ріпаку в посівній площі була в межах 8-9%. Решта районів мали практично середньообласний показник, а найнижче значення (1,2%) було зафіксоване у Бучацькому районі [2, с. 56].

Отже, аналізуючи показники валового збору і посівних площ цукрових буряків та ріпаку слід зазначити наступне: валовий збір даних культур оберненопропорційно залежав від посівних площ. Тобто, якщо ріпаком засівали великі площі і отримували невеликий урожай, то з буряками навпаки – з відносно незначних площі отримували досить високі валові збори. Це пов'язано з низкою причин, зокрема з урожайністю культур, вибагливістю до умов зростання, типом та станом ґрунту, внесенням мінеральних добрив та ін. Так, урожайність цукрових буряків по області в 2017 р. становила 580 ц з 1 га, а ріпаку – 31,3 ц з 1 га.

Значні відмінності спостерігалися у посівних площах та валовому зборі в розрізі адміністративних районів: цукровий буряк займав більші площі у Тернопільському і Підволочиському районах, і там же були найвищі показники валового збору. Ріпаку найбільше сіяли у Шумському та Чортківському районах, а найбільші урожаї були в Тербовлянському і Збарзькому районах.

В динаміці посівних площ цукрових буряків з 1990 року спостерігається різке зменшення до 2005 року. Станом на 2011 р. показники дещо покращилися і вже з наступного року знову почали зменшуватися, досягнувши мінімального значення 16,5 тис. га у 2015 р. З 2016 р. посівні площі почали дещо збільшуватися.

Значно інша ситуація спостерігається в динаміці посівних площ ріпаку: в 1995 р. ріпаком засівали лише 7,9 тис. га. З 2000-х рр. ми бачимо тенденцію до збільшення посівних площ, які встановили рекордний показник 61,3 тис. га у 2013 р. З 2014 р. знову спостерігається незначне коливання показника.

Джерела інформації:

1. *Географія Тернопільської області: монографія. В 2-х т. Т. 2. Населення. Господарство / ТНПУ ім. В. Гнатюка. – Тернопіль: Крок, 2017. – 342 с.*

2. *Збір урожаю сільськогосподарських культур, плодів, ягід та винограду за 2017 рік. Статистичний бюлетень / відп. за випуск В. І. Савчук. – Тернопіль: Головне управління статистики у Тернопільській обл., 2018. – 82 с.*

*Кім Д. магістрантка групи мГ-1
наук. керівник - Заблоцький Б.В. к.г.н., доц.*

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ОСВІТИ ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Стан справ у освітянській галузі суттєво впливає практично на всі сфери суспільного життя, на формування ставлення населення до кардинальних суспільних трансформацій. Значні обсяги людських, матеріальних та фінансових ресурсів, які залучаються освітянською галуззю, роль освіти в соціальному та економічному розвитку спонукають до поглибленого вивчення масштабів і результатів освітянської діяльності. Тому освіта - це запорука майбутнього країни, важлива складова її національної безпеки. Без належної освіти держава, народ і культура не мають майбутнього. В Україні, як і в інших високорозвинених країнах світу, освіта вважається однією з головних складових загальнолюдських цінностей. Особливості розвитку сучасної цивілізації, зростання ролі особистості, демократизація суспільства, інтелектуалізація праці і швидкий розвиток сучасних технологій потребують створення умов, за яких народ України, оволодіваючи сучасними знаннями, став би високорозвиненою інтелектуальною нацією, а освіта - одним із головних пріоритетів державного управління. Щоденна праця усіх працівників освіти спрямована на виховання особистості, яка усвідомлює свою належність до українського народу, сучасної європейської цивілізації, легко адаптується у сучасних умовах, підготовлена до життя і праці у світі, що змінюється.

Мета статті полягає у вивченні сучасного стану, структури та територіальної організації освіти Золочівського району Львівської області.

Виклад основного матеріалу. Система освіти Золочівського району включає в себе наступні типи навчальних закладів: дошкільні навчальні заклади; загальноосвітні навчальні заклади; позашкільні навчальні заклади. У районі функціонують 12 дошкільних навчальних закладів, що є досить низьким показником. Дошкільні заклади розміщені досить нерівномірно. На сьогоднішній день досить гостро стоїть проблема забезпеченості населення ДНЗ. Відстань до населених пунктів де функціонують дошкільні НЗ в деяких випадках перевищує 50-80 км, що є перешкодою в охопленні всіх дітей району дошкільною освітою.

Виходячи з аналізу розвитку дошкільної освіти у районі пріоритетами її розвитку мають бути забезпечення її якості та доступності для кожної дитини відповідного віку шляхом розвитку мереж дошкільних навчальних закладів різних типів; оновлення її змісту, який закладено в Базовому компоненті – Державному стандарті; здійснення обліку дітей та запровадження альтернативних форм здобуття дошкільної освіти, що створить умови для дітей старшого дошкільного віку; введення у систему дошкільної освіти району соціально-педагогічного патронату, для дітей, які за станом здоров'я не можуть відвідувати дошкільні заклади.

Ще однією проблемою сьогоднішнього стану дошкільної освіти є застаріла матеріально-технічна база. У ДНЗ багато років не поновлювалось технологічне обладнання, меблі, м'який інвентар, медичне і фізкультурне обладнання, іграшки, не проводились капітальні ремонти. У галузі дошкільної освіти необхідно також здійснити важливі кроки до поліпшення якості надання освітніх послуг.

Для задоволення освітніх потреб населення у районі функціонують 53 загальноосвітні навчальні заклади, у яких здобували освіту 7046 учнів, що на 314 осіб менше позаминулорічного показника. Найбільша кількість закладів освіти зосереджена саме у місті Золочів, де функціонують як школи I-II; I-III-ступенів а також НВК, тут є чотири школи I-III ступенів, Золочівський економічний ліцей, Золочівський НВК I - II ступеня. Навчально-виховні комплекси також функціонують у таких населених пунктах як: Білий Камінь, Зозулі, Ремезівці, Сновичі, Сасів, Словіта, Плугів, Шпиколоси, Гологори, Заставне – це освітні заклади I-III ступенів, і Ясеновецький НВК I - II ступеня. В районі функціонують школи різних ступенів, де навчається відповідно і різна кількість учнів.

Школи по території району розміщені нерівномірно, є населені пункти в яких школи відсутні, це пов'язано з малою кількістю населення сюди належать: Вижняни, В. Полюхів, Женів, Кривичі, Якторів, Стадня, Богутин, Кульба, Торгів та інші – це населені пункти, в яких населення не перевищує 500 осіб. Школи I-III ступенів з кількістю учнів 200 і більше функціонують в населених пунктах: Глиняни, Золочів, Білий Камінь, школи з кількістю учнів від 151 - 200: Вороняки, Зозулі, Сасів, Словіта; школи де навчаються від 51-100 учнів це: Заставнянська, Скварявська, Гологірська, Полянська і Сновицька; школи з найменшою кількістю учнів це від 0 - 50 розміщені в селах: В. Вільшаниця, Колтів, Плугів. Школи I-II ступенів функціонують в селах: Ясенівці, Підлипці, Новоселище, Золочів, Бортків, Гончарівка, Струтин - з кількістю учнів 51-100; Розворяни, Піднайчики, Скнилів, Новосілки, Жуків, Ушня, Верховуж, Тростянець - з кількістю учнів від 0-50. В районі функціонує 11 шкіл I-ступеня в селах: Митулин, Трудовач, Залісся, Княже, Бужок, Городилів, Єлиховичі, Підгородне, Руда Колтівська, Опаки, Кругів.

Найбільша кількість шкіл зосереджена в північно-східній та західній частині району, в південній частині району спостерігається найменша кількість шкіл, це пов'язано з досить малими населеними пунктами як за площею так і за кількістю мешканців (від 100 до 500 осіб)

Позашкільні і професійно-технічні заклади по території району розміщені теж досить нерівномірно, найбільше їх зосереджено в м. Золочів та м. Глиняни. В районі відчувається нестача як позашкільних так і професійно-технічних закладів, позашкільні заклади функціонують лише в містах це: Центр дитячої і юнацької творчості, дитячо-юнацька спортивна школа, музична школа, саме тому рівень охоплення дітей позашкільною освітою є досить низьким. Професійно-технічні заклади функціонують лише в м. Золочів це:, Золочівський професійний ліцей,

Золочівський економічний коледж НУ «Львівська політехніка», в селі Червоне і смт. Поморяни діють Вищі професійні училища, в с. Новоселище функціонує Економічний коледж ЛНАУ.

У Золочівському районі управління освітою здійснює відділ освіти Золочівської РДА. Він підпорядкований, з одного боку, управлінню освіти Львівської Обласної Державної Адміністрації, а з другого — Золочівській районній державній адміністрації. Структура управління освітою у Золочівському районі представлена такими відділами як: відділ освіти, районний методичний кабінет, господарська група, централізована бухгалтерія, бібліотечні фонди.

Територіальна організація системи освіти Золочівського району є представлена у 9-ти освітніх округах, які виділяють на базі шкіл, як центрів освіти на окремих територіях району (Золочівської № 1, СШ № 2, Глинянської, Ремезівцівської, Сасівської, Білокамінської, Полянської, Словітської та Гологірської середніх шкіл), однак даний проект не реалізований в повній мірі запропонований свій варіант поділу території на освітні округи, де виділили: Західний, Центральний, Східний, і Південний. Найбільш забезпечений закладами освіти Східний та Центральний та Західний округи, найменш забезпечений Південний. Дуже складна ситуація спостерігається в межах Південного округу, адже тут на велику кількість населення припадає мала кількість шкіл.

На сьогоднішній день у сучасній системі освіти Золочівського району існує багато проблем та недоліків, які потребують вирішення, а саме: нерівномірний розподіл освітніх закладів по території району, недостатня кількість автобусів для довозення учнів, відсутність єдиного освітнього простору в більшості освітніх округів та недостатня матеріальна база закладів освіти.

Незаперечним є той факт, що освіта є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентноспроможності держави на міжнародній арені. Тому пріоритетними напрямками розвитку освіти Золочівщини є: забезпечення ефективності державно-громадської системи управління закладами освіти, удосконалення змісту управлінської діяльності, підвищення рівня охоплення дітей позашкільною освітою, забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів для роботи з дітьми з особливостями розвитку в умовах інклюзивного й інтегрованого навчання в дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладах.

Джерела інформації:

1. Додон Н. Освіта як складова соціокультурної політики / Наталія Додон // Державне управління: теорія та практика. – 2007. – № 2.
2. Освітні заклади Золочівщини. – Тернопіль: Новий колір, 2012. – 128 с.
3. Освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/pravo>.

*Кулик Марія-Тереза студентка МГ (1) групи
наук. керівник – Сивий М.Я. д.г.н., проф.*

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Мета статті: охарактеризувати особливості реформування середньої освіти, зокрема створення нової української школи

Виклад основного матеріалу:

Нова українська школа (НУШ) – це ключова реформа Міністерства освіти і науки, концепція якої була схвалена урядом у грудні 2016 року. Головна мета – створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті.

НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Тут прислухаються до їхньої думки, вчать критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. Замість запам'ятовування фактів та визначень понять, учні набуватимуть компетентностей. Це – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або